

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

๖๐ปี มหาวิทยาลัยบูรพา
ศตวรรษแห่งความก้าวหน้า
สู่สากล BUA 60

คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

การประชุมวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์แห่งชาติ ครั้งที่ 15
“โลกาภิวัตน์ ภูมิภาคอภีวัตน์ ท้องถิ่นอภีวัตน์: นัยต่อสังคมไทย”
(Globalization, Regionalization, and Localization:
Implications for Thai Society)

การประชุมวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์แห่งชาติ ครั้งที่ 15

โลกาภิวัตน์ ภูมิภาคอภีวัตน์ ท้องถิ่นอภีวัตน์: นัยต่อสังคมไทย
Globalization, Regionalization and Localization: Implications for Thai Society

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

๖๐ปี มหาวิทยาลัยบูรพา
ศตวรรษแห่งความก้าวหน้า
สู่สากล BUA 60

คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

The 15th National Conference 2015
on Political Science and Public Administration

การประชุมวิชาการ
รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์แห่งชาติ

ครั้งที่
15

บทความฉบับเต็ม

โลกาภิวัตน์ ภูมิภาคอภีวัตน์ ท้องถิ่นอภีวัตน์: นัยต่อสังคมไทย
Globalization, Regionalization and Localization: Implications for Thai Society

จัดโดย
คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ได้รับทุนอุดหนุนการทำกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยจาก
สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ

1. ศาสตราจารย์ ดร. อนุสรณ์ ลีम्मณี
2. รองศาสตราจารย์ ดร. วีระ สมบูรณ์
3. รองศาสตราจารย์ ดร. ไชยยันต์ ไชยพร
4. รองศาสตราจารย์ ดร. ชันวัฒน์ รัตนศักดิ์
5. รองศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ สามัคคีธรรม
6. รองศาสตราจารย์ ดร. ปิยากร หวังมหาพร
7. รองศาสตราจารย์ ดร. ศุภวัฒน์กร วงศ์ชนวสุ
8. รองศาสตราจารย์ ดร. อัครกรณ์ วงศ์ปรีดี
9. รองศาสตราจารย์ ดร. โททม อารียา
10. รองศาสตราจารย์ ดร. ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์
11. รองศาสตราจารย์ ดร. โกวิท กังสนันท์
12. รองศาสตราจารย์ มาณิต ศุทธสกุล
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิศาล มุกดาภิรมย์
14. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พงนา พิชาติปัจจา
15. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รุ่งนภา ยรรยงเกษมสุข
16. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ โพธิสว่าง
17. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร้อยตรี ดร. ณัฐกริช เปาอินทร์
18. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศุภมิตร ปิติพัฒน์
19. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชีระ กุลสวัสดิ์
20. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สัมฤทธิ์ ยศสมศักดิ์
21. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นุชบง ชัยเจริญวัฒน์
22. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โอฬาร ถิ่นบางเตียว
23. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประไพร์ อภิชาติสกุล
24. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกษม เพ็ญพิณันท์
25. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รงค์ บุญสวยขวัญ
26. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์ ดร. ต้นสุน
27. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุระชัย ชูผกา

28. ร้อยตำรวจเอก ดร. วิเชียร ต้นศิริกงกล
29. ดร. นิติ มณีกาญจน์
30. ดร. เก่งกิจ กิติเรียงลาภ
31. ดร. ปิยะ นาควัชระ
32. ดร. วีระยุทธ พรพจน์ธนมาศ
33. ดร. ภัสนันท์ พวงเถื่อน
34. ดร. อนุรัตน์ อนันทนาธร
35. ดร. อมรทิพย์ อมราภิบาล
36. ดร. ปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์
37. พันตำรวจโท ดร. ไหวพจน์ กุลาชัย
38. ดร. มาโนชญ์ อารีย์
39. ดร. จักรี ไชยพินิจ
40. ดร. ชัยณรงค์ เครือนวน
41. ดร. สกฤติ อีสริยานนท์
42. ดร. ชัยณรงค์ ศรีมันตะ
43. ดร. บุญรอด บุญเกิด
44. ดร. สกฤต อุ่นมา
45. ดร. บุญเลิศ ของเพชร
46. ดร. สรชัย ศรีนิสานต์สกุล
47. ดร. สติธร ธนานิธิโชติ
48. ดร. โชติสา ขาวสนิท
49. ดร. ภัทรพงษ์ รัตนเสวี
50. ดร. ภัทราวดี มากมี
51. อาจารย์พงษ์ศธร แก้วมณี
52. อาจารย์ณัฐวัฒน์ กฤตยานวัช
53. อาจารย์จรรย์ราชูทธิ์ สีม่วง
54. อาจารย์นพวรรณ พึ่งพา
55. นายปกรณ์ สัตยวณิช

ความสำเร็จของสหกรณ์การเกษตรกระทุมแบน จำกัด

The success of cooperatives krathumbaen, Ltd,

นุชนาฏ ไช้หล่ม¹, จอมภัก คลังระหัด²

¹ นักศึกษาปริญญาตรี สาขาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ประจำ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัย คือเพื่อศึกษารูปแบบการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรกระทุมแบน จำกัด ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือประธานสหกรณ์การเกษตรกระทุมแบน จำนวน 1 คน ผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรกระทุมแบน จำนวน 1 คน สมาชิกสหกรณ์การเกษตรกระทุมแบน จำนวน 13 คน โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ระดับลึก (In-depth interview) การสังเกตและการจดบันทึก และการศึกษาเอกสาร ผลการวิจัยพบว่า ความสำเร็จของสหกรณ์เกิดจากการร่วมกันตั้งใจทำงานจากทั้ง 2 ฝ่าย นั่นคือ ฝ่ายบริหารและฝ่ายจัดการ และปัจจัยที่ไม่โดดเด่น คือ สหกรณ์ควรสำรวจความต้องการของสมาชิกเพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาให้สหกรณ์มีความมั่นคงและยั่งยืนมากขึ้น

คำสำคัญ: ความสำเร็จ, รูปแบบการดำเนินงาน, สหกรณ์การเกษตร

Abstract

The research was qualitative research. Research aims to assess the success of the cooperative means of social networks of cooperatives Krathumbaen. And to study the implementation of the Cooperative krathumbaen. The data is the President of the Cooperative krathumbaen. Cooperative managerskrathumbaen Cooperative members krathumbaen using a specific sampling plan. In-depth interview data collected by observing and taking notes. And education documents. The results showed that Factor of the success of the cooperative The success of the cooperative resulting from the joint work from. Administration and Management

And factors not stand the members of the cooperative should assess the need to improve and develop the cooperative with a stable and more sustainable.

Keywords: Factors of successful, the format operation, Agricultural cooperatives

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สหกรณ์เป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้น โดยกลุ่มบุคคลที่ประกอบอาชีพอยู่ในหน่วยงานเดียวกัน อาชีพเดียวกันหรือถิ่นฐานอยู่ใกล้เคียงกัน สหกรณ์แต่ละประเภทมีการดำเนินงานที่แตกต่างกันไป ตามสภาพท้องถิ่นและลักษณะการประกอบอาชีพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทาง เศรษฐกิจและสังคมของบรรดาสมาชิก โดยวิธีช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลัก สหกรณ์ (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2558)

สหกรณ์การเกษตร เป็นสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่สมาชิกที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยมีการดำเนินกิจการร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อแก้ไขความเดือดร้อนในการ ประกอบอาชีพของสมาชิกอันจะทำให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้ง การให้บริการต่างๆ แก่สมาชิก ได้แก่ การให้เงินกู้ การรับฝากเงิน การรวบรวมผลผลิต การเกษตร และผลิตภัณฑ์ของสมาชิมาจำหน่ายหรือแปรรูปออกจำหน่าย การจัดหาวัสดุการเกษตร และเครื่อง อุปโภคบริโภคมาจำหน่าย การจัดระบบส่งน้ำระบายน้ำและการใช้น้ำ ส่งเสริมเผยแพร่วิชาการ เกษตรอุตสาหกรรมในครัวเรือนและการให้บริการอื่นๆ แก่สมาชิก (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2558)

สหกรณ์การเกษตรระเทศมูมแบน เริ่มสหกรณ์หาทุนปี 2483 ควบสหกรณ์เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2513 มีสมาชิก 192 คน มีการให้บริการประเภทต่าง แก่สมาชิกของสหกรณ์หรือ บุคคลภายนอก ในปีปัจจุบันดำเนินธุรกิจตามวัตถุประสงค์หลักของสหกรณ์ ได้แก่ การรับฝากเงิน การให้เงินกู้ การรวบรวมผลผลิตมาเพื่อแปรรูปหรือจำหน่ายโดยตรง การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย สมาชิกประกอบอาชีพประมาณ 170 ราย ไร่พื้นที่ 1600 ไร่ ทำนา 50 ราย พื้นที่ 1000 ไร่ ทำสวนผัก 30 ราย พื้นที่ 150 ไร่ สวนผลไม้ (ฝรั่ง กัลยัม มะพร้าว) 150 ไร่ เลี้ยงปลา 30 ราย พื้นที่ 150 ไร่ กัลยัมไม้ 30 ราย พื้นที่ 150 ไร่ (สหกรณ์การเกษตรระเทศมูมแบน จำกัด, 2557)

จากความสำคัญของสหกรณ์การเกษตรดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความประสงค์ที่จะ ทำการศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จของสหกรณ์การเกษตรระเทศมูมแบน จำกัด อำเภอระเทศมูมแบน จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการให้กับสหกรณ์การเกษตรแหล่งอื่นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความสำเร็จของสหกรณ์ของสหกรณ์การเกษตรกระทุมแบนจำกัด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

รู้และเข้าใจถึงแนวทางการดำเนินงานที่ก่อให้เกิดความสำเร็จของสหกรณ์การเกษตรกระทุมแบนจำกัด

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษา การวิเคราะห์ปัจจัยแห่งความสำเร็จของสหกรณ์การเกษตรกระทุมแบนจำกัด ได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

สหกรณ์การเกษตร คือ สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่ผู้มีอาชีพทางการเกษตรรวมตัวกันจัดตั้งและจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลต่อนายทะเบียนสหกรณ์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สมาชิกดำเนินกิจการร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อแก้ไขความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพของสมาชิก และช่วยยกฐานะความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้น

ประวัติความเป็นมา สหกรณ์การเกษตรแห่งแรกได้จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ.2459 ชื่อว่า สหกรณ์วัดจันทร์ ไม่จำกัดสินใช้ ในจังหวัดพิษณุโลก เป็นสหกรณ์การเกษตรชนิดไม่จำกัด มีขนาดเล็กในระดับหมู่บ้านตั้งขึ้นในหมู่เกษตรกรที่มีรายได้น้อยและมีหนี้สินมาก มีสมาชิกแรกตั้ง จำนวน 16 คน ทุนดำเนินงาน จำนวน 3,080 บาท เป็นค่าธรรมเนียมแรกเข้า จำนวน 80 บาท และเป็นทุนจากการกู้แบงก์สยามกัมมาจล (ธนาคารไทยพาณิชย์ในปัจจุบัน) จำนวน 3,000 บาทวัตถุประสงค์ สหกรณ์การเกษตรดำเนินธุรกิจแบบอเนกประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกดำเนินธุรกิจร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และช่วยเหลือส่วนรวม โดยใช้หลักคุณธรรม จริยธรรมอันดีงามตามพื้นฐานของมนุษย์ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกและส่วนรวมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์ ประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับ ทำให้สมาชิกมีปัจจัยการผลิตเพิ่มขึ้นจากการกู้เงินสหกรณ์ในอัตราดอกเบี้ยต่ำมาประกอบอาชีพ ทำให้มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองหรือมีที่ดินทำกินมากกว่าเดิม ทั้งได้รับความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการผลิต ตั้งแต่การใช้พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ การใช้ปุ๋ย การใช้ยาปราบศัตรูพืช การเก็บรักษาผลผลิตอย่างมีคุณภาพ ผลผลิตที่ได้จึงเป็นไปได้ตาม ความต้องการของตลาด ส่งผลให้สหกรณ์และบุคคลในครอบครัวมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษาและการอนามัย (เอกสารการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำชุดฝึกอบรม เรื่อง “อุดมการณ์ หลักการ และวิธีการสหกรณ์”, 2551)

ปัจจัยแห่งความสำเร็จของสหกรณ์ มีดังนี้ 1) สมาชิกของสหกรณ์มีความเชื่อมั่นและศรัทธา ว่าสหกรณ์เป็นสถาบันที่สามารถให้ความช่วยเหลือแก้ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม ให้กับครอบครัวของตนได้ สมาชิกมีจิตสำนึกอยู่เสมอว่า สหกรณ์เป็นของตนเองต้องร่วมกันทำธุรกิจกับสหกรณ์อย่างสม่ำเสมอ มีความจริงใจและซื่อสัตย์อย่างแท้จริง 2) ประธานกลุ่มและเลขานุการกลุ่ม ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ด้วยความเสียสละ ถ่ายทอดข้อมูลหรือสารที่ได้รับจากสหกรณ์ไปสู่สมาชิกของคนในกลุ่ม ได้อย่างดี สามารถอธิบายและตอบปัญหาเบื้องต้นให้กับสมาชิกในกลุ่มของตนได้ 3) คณะกรรมการดำเนินการ ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ยึดแนวทางการบริหารงานให้เป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับและกฎหมายของสหกรณ์ที่กำหนดไว้มีความคิดสร้างสรรค์ ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของสหกรณ์เป็นหลัก มีความรัก ความสามัคคีในหมู่คณะ จึงทำให้สหกรณ์มีความเจริญก้าวหน้าสืบมา 4) พนักงานของสหกรณ์ ปฏิบัติงานในหน้าที่ ด้วยความขยัน ซื่อสัตย์ อดทนและยึดมั่นอยู่ในระเบียบวินัย มีการจัดแบ่งงานในหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน ปฏิบัติงานตามแผนงานและนโยบายของคณะกรรมการดำเนินการกำหนด 5) กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ได้รับความร่วมมือจากกรมส่งเสริมตรวจบัญชีสหกรณ์จัดส่งเจ้าหน้าที่ของกรมมาตรวจสอบ ให้คำแนะนำด้านบัญชี ทำให้ระบบบัญชีของ สหกรณ์บันทึกได้ถูกต้องเรียบร้อย พร้อมทั้งให้การฝึกอบรมพนักงานของสหกรณ์ให้จัดทำงบการเงินได้ และจัดอบรมสมาชิกให้มีความรู้การบันทึกรายได้ รายจ่าย และบัญชีพื้นฐาน 6) กรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้ให้คำแนะนำส่งเสริม และสนับสนุนเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ระดับอำเภอ จังหวัดและกรมส่งเสริมสหกรณ์อย่างดียิ่งจึงทำให้สหกรณ์สามารถพึ่งตนเองได้ นอกจากนั้น สหกรณ์ยังได้รับการสนับสนุนด้านเงินทุน และอุปกรณ์ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ให้ลุ่ลวงไปด้วยดี ด้านบุคลากรของสหกรณ์ ทั้งสมาชิกประธานกลุ่ม เลขานุการกลุ่ม คณะกรรมการของสหกรณ์ ตลอดจนพนักงานของสหกรณ์ได้รับการฝึกอบรม จากศูนย์ฝึกอบรมสหกรณ์ที่ 8 จังหวัดเพชรบุรี กองฝึกอบรมกรมส่งเสริมสหกรณ์ จึงทำให้บุคลากรของสหกรณ์มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่เพิ่มขึ้น และสมาชิกมีความรู้ ว่า ตนเป็นส่วนหนึ่งของสหกรณ์ รู้หลักการ อุดมการณ์ของสหกรณ์ มีจิตสำนึกในหน้าที่ของสมาชิกที่ดี 7) หน่วยงานราชการอื่นๆ ทุกครั้งที่สหกรณ์มีภารกิจที่ต้องติดต่อประสานงานกับหน่วยงานราชการต่างๆ จะได้รับความร่วมมือด้วยดีเสมอมา ถือว่าทุกฝ่ายเป็นองค์ ประกอบสำคัญที่ทำให้สหกรณ์นี้บรรลุเป้าหมายแห่งความสำเร็จได้เป็นอย่างดี (สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา, 2548)

ประวัติความเป็นมาของสหกรณ์การเกษตรกระทู้แบบสหกรณ์การเกษตรกระทู้แบบเริ่มสหกรณ์หาทุนปี 2483 ควบสหกรณ์เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2513 มีสมาชิก 192 คน มีการให้บริการประเภทต่างๆแก่สมาชิกของสหกรณ์หรือบุคคลภายนอก ในปีปัจจุบันดำเนินธุรกิจตามวัตถุประสงค์

หลักของสหกรณ์ ได้แก่ การรับฝากเงิน การให้เงินกู้ การรวบรวมผลิตผลมาเพื่อแปรรูปหรือจำหน่ายโดยตรง การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย(สหกรณ์การเกษตรกระทู้แบบน จำกัด, 2557)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประสพชัย พสุนนท์, นภนันทน์ หอมสุดและปราณี นิลกรณ์ (2551) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดเพชรบุรี พบว่า ประชากรของจังหวัดเพชรบุรีส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม อาทิ การทำนา การทำสวนผลไม้ การทำน้ำตาลโตนด การเลี้ยงสัตว์ การประมง เป็นต้น และเกษตรกรรมส่วนใหญ่มีทุนในการดำเนินงานน้อย จึงจำเป็นต้องกู้ยืมจากสถาบันการเงินต่างๆ เช่น ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เงินกู้ยืมในระบบ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม สหกรณ์การเกษตรเป็นอีกสถาบันการเงินหนึ่งที่มีความสำคัญต่อเกษตรกร เนื่องจากวัตถุประสงค์ของสหกรณ์การเกษตรที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ 5 ประการ คือ 1) จัดหาทุนให้สมาชิกกู้ยืมเพื่อการลงทุนประกอบอาชีพ และใช้จ่ายภายในครัวเรือน 2) ส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออม 3) ช่วยเหลือด้านการจัดหาวัสดุอุปกรณ์เกษตรและสิ่งของจำเป็นจำหน่ายในราคายุติธรรม 4) ดำเนินการด้านการตลาดโดยรวบรวมผลิตผลของสมาชิกจำหน่าย และ 5) ช่วยเหลือด้านวิชาการแก่สมาชิก

อูรพร เกยวิจิตร (2547) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของสหกรณ์การเกษตรในเขตภาคเหนือตอนบน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบผลการดำเนินงานของสหกรณ์ด้านการเงินและเพื่อทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของสหกรณ์การเกษตร ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาจะครอบคลุมสหกรณ์การเกษตรทั่วไปทั้ง 3 ขนาดคือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ซึ่งประกอบไปด้วยสหกรณ์การเกษตรทั่วไป 105 สหกรณ์ ในเขตภาคเหนือตอนบน สำหรับข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาประกอบไปด้วยข้อมูลปฐมภูมิ คือ แบบสอบถามทางไปรษณีย์ โดยมีอัตราส่วนในการตอบกลับคิดเป็นร้อยละ 72.22 ของสหกรณ์ตัวอย่าง ส่วนข้อมูลทุติยภูมิได้จากรายงานประจำปีของสหกรณ์การเกษตรตัวอย่างในปี พ.ศ. 2538-2542 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงอัตราส่วนทางการเงินและเทคนิคการวิเคราะห์อิทธิพล(Path analysis) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ LISREL เพื่อหาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของสหกรณ์การเกษตร จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของสหกรณ์การเกษตร พบว่า แบบจำลองลดรูปเหลือเพียงตัวแปรแฝงที่มีผลต่อความสำเร็จของสหกรณ์การเกษตรสองตัวแปรคือ ตัวแปรแฝงภายนอกด้านการเงิน และตัวแปรแฝงภายนอกด้านความพึงพอใจของสมาชิก ซึ่งความพึงพอใจของสมาชิกมีผลต่อความสำเร็จของสหกรณ์มากกว่าปัจจัยด้านการเงิน ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ประสบผลสำเร็จจึงควรเน้นการสร้าง ความพึงพอใจให้กับสมาชิกเป็นอันดับแรก รองลงมา

คือสร้างความเข้มแข็งทางการเงิน นอกจากนี้การศึกษาของผู้จัดการมีผลโดยตรงต่ออัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขายและควรได้รับการสนใจในเชิงนโยบายเช่นเดียวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จทางการเงิน

สรุปผลการวิจัย

การที่สหกรณ์จะประสบความสำเร็จได้ประกอบด้วยปัจจัยต่างๆ ดังนี้

1. บุคลากรที่มีคุณภาพต้องมีความรู้ความเข้าใจ ในหลักการสหกรณ์สหกรณ์เป็นการรวมคน ดังนั้นคนที่มารวมกันจำเป็นต้องเข้าใจถึงความมุ่งหมาย ในการรวมกัน รู้ถึงสิทธิและหน้าที่ รวมทั้งหลักและวิธีการสหกรณ์จึงจะทำให้ดำเนินกิจการได้โดยราบรื่น มีความมั่นคงและเข้มแข็ง
2. การจัดการอย่างมีระบบ ทุนดำเนินงานสหกรณ์ ทุนดำเนินงานได้มาจากค่าหุ้น เงินรับฝากเงินกู้ยืม เงินช่วยเหลือจากบุคคลอื่นๆ และกำไรที่สะสมไว้ ผู้ริเริ่มตั้งสหกรณ์จึงควรประมาณการไว้ว่าจะได้เงินทุนเป็นจำนวนเท่าใด จะได้จากไหน และถ้าไม่เพียงพอจะหาเพิ่มเติมได้โดยวิธีใด

บรรณานุกรม

- กลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2557). สารสนเทศความรู้ทางการเงิน สหกรณ์การเกษตร.
- กลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2557). สารสนเทศความรู้ทางการเงินสหกรณ์ทุกประเภท. สหกรณ์การเกษตรกรมแบบ จำกัด. (2557). รายงานงบการเงินประจำปี 2557. หลักการสหกรณ์. สืบค้นเมื่อวันที่ 25 เมษายน 2558. เข้าถึงจาก <http://ab.cmcat.ac.th/main/sahakorn/t002.html>.